

BELGIALAINEN USKONTUNNUSTUS

Ensimmäinen artikla

On vain yksi ainoa Jumala

Me kaikki uskomme sydämeistämme ja tunnustamme suullamme, että on olemassa yksi ainoa yksinkertainen¹ ja hengellinen² Olento, jota kutsumme Jumalaksi, ja että Hän on iankaikkinen³, käsittämätön⁴, näkymätön⁵, muuttumaton⁶, ääretön⁷, kaikkivaltias, täydellisen viisas⁸, vanhurskas⁹, hyvä¹⁰ ja kaiken hyvän ylitsevuotava lähde.¹¹

¹ Ef. 4:6; 5. Moos. 6:4; 1. Tim. 2:5; 1. Kor. 8:6 | ² Joh. 4:24 | ³ Jes. 40:28

⁴ Room. 11:33 | ⁵ Room. 1:20 | ⁶ Mal. 3:6 | ⁷ Jes. 44:6 | ⁸ 1. Tim. 1:17

⁹ Jer. 12:1 | ¹⁰ Matt. 19:17 | ¹¹ Jaak. 1:17; 1. Aik. 29:10–12

II.

Millä tavoin Jumala tehdään meille tunnetuksi?

Me tunnemme Hänet kahdella tavalla. Ensiksi luomakunnan, ylläpitämisen ja koko maailmankaikkeuden hallinnan kautta¹, joka on silmiemme edessä kuin mitä kaunein kirja, jossa kaikki luodut olennot, suuret ja pienet, ovat kuin lukemattomat kirjaimet, jotka johdattavat meidät näkemään *selvästi Jumalan näkymättömiä asioita, jopa Hänen iankaikkeista voimaansa ja jumaluuttaan*, niin kuin apostoli Paavali sanoo (Room. 1:20). Kaikki tämä riittää tuomitsemaan ihmiset ja jättämään heidät vaillla puolustusta.

Toiseksi Hän ilmoittaa itsensä meille selvemmin ja täydellisemmin pyhässä ja jumalallisessa Sanassaan² niin pitkälle, kuin tässä elämässä on tarpeen Hänen kunniansa ja meidän pelastuksemme tähden.

¹ Ps. 19:2; Ef. 4:6 | ² Ps. 19:8; 1. Kor. 12:6

III.

Jumalan kirjoitettu Sana

Me tunnustamme, ettei tätä Jumalan Sanaa ole lähetetty eikä annettu ihmisen tahdosta, ”*vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat pubuneet sen, minkä saivat Jumalalta*”, niin kuin apostoli Pietari sanoo.¹ Ja sen jälkeen Jumala, erityisestä huolenpidosta meitä ja meidän pelastustamme kohtaan, käski palvelijoitaan, profeettoja² ja apostoleja³, kirjoittamaan Hänen ilmoitetun Sanansa kirjaan, ja Hän itse kirjoitti omalla sormellaan lain kaksi taulua.⁴ Sen tähden kutsumme näitä Kirjoituksia pyhiksi ja jumalallisiksi Kirjoituksiksi.

¹ 2. Piet. 1:21 | ² 2. Moos. 24:4; Ps. 102:19; Hab. 2:2

³ 2. Tim. 3:16; Ilm. 1:11 | ⁴ 2. Moos. 31:18

IV.

Pyhien Kirjoitusten kanoniset kirjat

Me uskomme, että Pyhät Kirjoitukset sisältyvät kahteen kirjaan, jotka ovat kanonisia, nimittäin Vanhaan ja Uuteen testamenttiin, eikä niitä vastaan voida mitään väittää. Nämä kirjat ovat Jumalan seurakunnassa seuraavat:

Vanhassa testamentissa: Mooseksen viisi kirjaa, nimittäin ensimmäinen Mooseksen kirja, toinen Mooseksen kirja, kolmas Mooseksen kirja, neljäs Mooseksen kirja ja viides Mooseksen kirja; Joosuan kirja; Tuomarien kirja; Ruutin kirja; kaksi Samuelin kirjaa; kaksi Kuningasten kirjaa; kaksi Aikakirjaa, joita nimitetään tavallisesti nimellä Paralipomenon; Esran ensimmäinen kirja; Nehemian kirja; Esterin kirja; Jobin kirja; Daavidin Psalmit; Salomon kolme kirjaa, nimittäin Sananlaskut, Saarnaaja ja Laulujen laulu; neljä suurta profeettaa: Jesaja, Jeremia, Hesekiel ja Daniel; ja kaksitoista pientä profeettaa: Hoosea, Jooel, Aamos, Obadja, Joonas, Miika, Nahum, Habakuk, Sefanja, Haggai, Sakarja ja Malakia.

Uudessa testamentissa neljä evankelistaa, nimittäin Mat-teus, Markus, Luukas ja Johannes; Apostolien teot; Neljätoista apostoli Paavalin kirjettä: yksi roomalaisille, kaksi korinttolai-sille, yksi galatalaisille, yksi efesolaisille, yksi filippiäisille, yksi kolossalaisille, kaksi tessalonikalaisille, kaksi Timoteukselle, yksi Tiitukselle, yksi Filemonille ja yksi heprealaisille; seitsemän muiden apostolien kirjettä: Jaakobin kirje, kaksi Pietarin kir-jettä, kolme Johanneksen kirjettä ja Juudaksen kirje; sekä apos-toli Johanneksen Ilmestyskirja.

V.

Mistä Pyhät Kirjoitukset saavat arvokkuutensa ja auktoriteettinsa?

Me vastaanotamme kaikki nämä kirjat, ja ainoastaan nämä, pyhinä ja kanonisina uskomme ohjeeksi, perustukseksi ja vah-vistukseksi sekä uskomme epäröimättä kaiken, mitä niissä on, ei ensisijaisesti siksi, että seurakunta vastaanottaa ja hyväksyy ne sellaisina, vaan erityisesti siksi, että Pyhä Henki todistaa sy-dämissämme niiden olevan Jumalasta, ja koska ne kantavat to-distuksen itsessään. Sillä jopa sokeakin voi havaita, että niissä ennustetut asiat toteutuvat.

VI.

Kanonisten ja apokryfikirjojen ero

Me erotamme nämä pyhät kirjat apokryfikirjoista, joita ovat Esran kolmas ja neljäs kirja; Tobitin; Juditin; Viisauden; Jeesus Siirakin; Barukin; Esterin kirjan lisäykset; kolmen miehen virsi pätissä; Susanna; Beel ja lohikäärme; Manassen rukous; sekä kaksi Makkabealaiskirjaa.

Kaikkia näitä seurakunta voi lukea ja ottaa niistä opetusta, sikäli kuin ne ovat sopusoinnussa kanonisten kirjojen kanssa, mutta niillä ei ole alkuunkaan sellaista voimaa eikä pätevyyttä, että voisimme niiden todistuksella vahvistaa mitään

uskonkohtaa tai kristillisen uskon oppia. Vielä vähemmän niitä voidaan käyttää heikentämään Pyhien Kirjojen arvovaltaa.

VII.

Pyhien Kirjoitusten riittävyys ainoana uskon sääntönä

Me uskomme, että nämä Pyhät Kirjoitukset sisältävät täydellisesti Jumalan tahdon ja että kaikki, mitä ihmisen tulee uskoa pelastukseen, opetetaan niissä riittävästi.¹ Koska koko se jumalanpalveluksen muoto, jota Jumala meiltä vaatii, on laajasti kirjoitettuna niihin, ei ole kenellekään luovallista, ei edes apostolille, opettaa toisin² kuin mitä meille nyt opetetaan Pyhissä Kirjoituksissa. *Ei, vaikka se olisi enkeli taivaasta*, kuten apostoli Paavali sanoo.³ Koska on kiellettyä *lisätä tai ottaa pois mitään Jumalan Sanasta*⁴, on siitä selvästi nähtävissä, että Pyhien Kirjoitusten oppi on kaikin puolin kaikkein täydellisin ja kokonainen.

Emme myöskään pidä yhtäläisessä arvossa mitään ihmisten kirjoituksia jumalallisten Kirjoitusten kanssa, vaikka nämä ihmiset olisivat kuinka pyhiä⁵, emmekä saa pitää tapoja, suuren joukon mielipidettä, ikivanhaa perinnettä, aikakausien ja henkilöiden jatkumoa, kirkolliskokousten päätöksiä tai säädöksiä Jumalan totuuden vertaisina⁶, sillä totuus on kaiken yläpuolella ja *kaikki ihmiset ovat valhetteliijoita ja turhempia kuin turbuus*.⁷ Sen tähden me hylkäämme koko sydämeistämme kaiken, mikä ei ole sopusoinnussa tämän erehtymättömän säännön⁸ kanssa, jonka apostolit ovat meille opettaneet sanoen: *”Koetelkaa henget, ovatko ne Jumalasta”*⁹ ja *”jos joku tulee teidän luoksesse eikä tuo mukanaan tätä oppia, älkää ottako häntä huoneeseenne.”*¹⁰

¹ Room. 15:4; Joh. 4:25; 2. Tim. 3:15–17; 1. Piet. 1:1; Sananl. 30:5; Ilm. 22:18; Joh. 15:15; Apt. 2:27 | ² 1. Piet. 4:11; 1. Kor. 15:2–3; 2. Tim. 3:14; 1. Tim. 1:3; 2. Joh. 10 | ³ Gal. 1:8–9; 1. Kor. 15:2; Apt. 26:22; Room. 15:4; 1. Piet. 4:11;

2. Tim. 3:14 | ⁴ 5. Moos. 12:32; Sananl. 30:6; Ilm. 22:18; Joh. 4:25

⁵ Matt. 15:3; 17:5; Mark. 7:7; Jes. 1:12; 1. Kor. 2:4 | ⁶ Jes. 1:12; Room. 3:4;

2. Tim. 4:3–4 | ⁷ Ps. 116:11; Saarn. 12:8; 62:10 | ⁸ Gal. 6:16; 1. Kor. 3:11;
2. Tess. 2:2 | ⁹ 1. Joh. 4:1 | ¹⁰ 2. Joh. 10

VIII.

Jumala on yksi olemus kolmessa eri persoonassa

Tämän totuuden ja Jumalan Sanan mukaan me uskomme yhteen ainoaan Jumalaan, joka on yksi ainoa olemus¹ ja jossa kuitenkin on kolme persoonaa², todellisesti, aidosti ja iankaik-kisesti toisistaan erotettuina jakamattomien ominaisuuksiensa mukaan, nimittäin Isä, Poika ja Pyhä Henki.³ Isä on kaiken näkyvän ja näkymättömän perusta, lähde ja alkuperä⁴, Poika on Isän Sana⁵, Viisaus⁶ ja Kuva⁷, ja Pyhä Henki on ikuinen voima ja väkevyys⁸, joka lähtee Isästä ja Pojasta.

Jumala ei kuitenkaan tämän erottelun tähden jakaudu kolmeksi, sillä Pyhät Kirjoitukset opettavat, että Isällä, Pojalla ja Pyhällä Hengellä on kullakin oma persoonansa ja että he ovat erotetut toisistaan ominaisuuksiensa perusteella, kuitenkin niin, että nämä kolme persoonaa ovat vain yksi ainoa Jumala. Tästä on selvää, ettei Isä ole Poika, eikä Poika Isä, ja että Pyhä Henki ei ole Isä eikä Poika. Kuitenkaan nämä näin erotetut persoonat eivät ole jaetut eivätkä sekoitetut, sillä ei Isä, eikä Pyhä Henki tullut lihaksi, vaan Poika yksin.¹⁰ Isä ei ole koskaan ollut ilman Poikaansa eikä ilman Pyhää Henkeään, sillä kaikki kolme ovat yhtä iankaikkisia ja yhtä olemusta. Ei ole ensimmäistä eikä viimeistä, vaan kaikki kolme ovat yksi ainoa Jumala totuudessa, voimassa, hyvyudessa ja armossa.

¹ Jes. 43:10 | ² 1. Joh. 5:7; Hepr. 1:3 | ³ Matt. 28:19 | ⁴ 1. Kor. 8:6; Kol. 1:16

⁵ Joh. 1:1–2; Ilm. 19:13; Sananl. 8:12 | ⁶ Sananl. 8:12, 22

⁷ Kol. 1:15; Hepr. 1:3 | ⁸ Matt. 12:28 | ⁹ Joh. 15:26;

Gal. 4:6 | ¹⁰ Fil. 2:6–7; Gal. 4:4; Joh. 1:14

IX.

Edellisen artiklan todistus persoonien Kolminaisuudesta yhdessä Jumalassa

Kaiken tämän me tiedämme sekä Pyhien Kirjoitusten todistuksesta että Persoonien teoista, erityisesti niistä, jotka me tunnemme itsessämme. Pyhien Kirjoitusten todistukset, jotka opettavat meitä uskomaan tähän Pyhään Kolminaisuuteen, on kirjoitettu Vanhan testamentin moniin kohtiin, eikä ole niinkään tarpeellista luetella niitä kaikkia vaan valita niistä viisaasti ja oikein. Ensimmäisen Mooseksen kirjan luvussa 1:26–27 Jumala sanoo: *”Tebkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaisksemme”* jne.¹ ja *”Niin Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen, mieheksi ja naiseksi Hän loi heidät.”* Samoin: *”Katso, ihminen on tullut sellaiseksi kuin joku meistä.”*² (1. Moos. 3:22)

Näistä sanoista: *”Tebkäämme ihminen kuvaksemme”*, käy ilmi, että jumaluudessa on useampi kuin yksi persoona, ja kun Hän sanoo: *”Jumala loi”*, Hän osoittaa ykseyden. Tosin tässä ei sanota, montako persoona on, mutta se, mikä Vanhassa testamentissa on meille jossain määrin hämärää, on Uudessa testamentissa hyvin selkeää.

Kun Herramme kastettiin Jordanissa³, kuultiin Isän ääni: *”Tämä on minun rakas Poikani.”* Poika nähtiin vedessä, ja Pyhä Henki ilmestyi kyyhkysen hahmossa. Samassa muodossa Kristus sääti kasteen kaikille uskoville: *”kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.”*⁴ Luukkaan evankeliumissa enkeli Gabriel sanoi Herramme äidille, Marialle: *”Pyhä Henki tulee sinun päällesi, ja Korkeimman voima varjoaa sinut; sen tähden myös se pyhä, mikä syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan Pojaksi.”*⁵ Samoin: *”Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkien teidän kanssanne.”*⁶ Ja *”Sillä kolme ovat, jotka todistavat taivaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki, ja ne kolme yksi ovat.”*⁷

Kaikissa näissä paikoissa meitä opetetaan selvästi, että yhdessä ja samassa jumalallisessa olemuksessa on kolme persoonaa. Ja vaikka tämä oppi ylittääkin monin verroin kaiken inhimillisen ymmärryksen, uskomme sen kuitenkin nyt Jumalan Sanan perusteella ja odotamme, että kerran taivaassa saamme omaksemme sen täydellisen tiedon ja siunauksen.⁸

Lisäksi meidän on tarkattava näiden kolmen persoonan erityisiä tehtäviä ja vaikutuksia meitä kohtaan. Isää kutsutaan Luojaksemme Hänen voimansa kautta⁹, Poika on Vapahtajamme ja Lunastajamme verensä kautta¹⁰ ja Pyhä Henki on Pyhittäjäamme asuen sydämissämme.¹¹

Todellinen seurakunta apostolien ajoista tähän päivään saakka on aina puolustanut ja ylläpitänyt tätä Pyhän Kolminaisuuden oppia juutalaisia, muslimeja ja eräitä valhekristittyjä ja harhaoppisia, kuten Marcionia, Mania, Praxeasta, Sabelliusta, Samosatenusta, Ariosta ja heidän kaltaisiaan vastaan, jotka ovat oikeutetusti tulleet ortodoksisten isien tuomitsemiksi.

Sen tähden me otamme tässä kohden halukkaasti vastaan kolme uskontunnustusta, nimittäin Apostolisen, Nikean ja Athanasoksen tunnustuksen sekä sen, mistä muinaiset isät ovat näiden tunnustusten mukaisesti yksimielisiä.

¹ 1. Moos. 1:26–27 | ² 1. Moos. 3:22 | ³ Matt. 3:16–17 | ⁴ Matt. 28:19

⁵ Luuk. 1:35 | ⁶ 2. Kor. 13:13 | ⁷ 1. Joh. 5:7 (Biblia 1776) | ⁸ Ps. 45:8; Jes. 61:1

⁹ Saarn. 12:3; Mal. 2:10; 1. Piet. 1:2 | ¹⁰ 1. Piet. 1:2; 1. Joh. 1:7; 4:14

¹¹ 1. Kor. 6:11; 1. Piet. 1:2; Gal. 4:6; Tiit. 3:5; Room. 8:9; Joh. 14:16

X.

Jeesus Kristus on tosi ja iankaikkinen Jumala

Me uskomme, että Jeesus Kristus jumalallisen luonnon puolesta on Jumalan ainokainen Poika¹, iankaikkisuudessa syntynyt², ei tehty eikä luotu (sillä silloin Hän olisi luotu olento), vaan samaa olemusta³ ja yhtä iankaikkinen⁴ Isän kanssa, ”Hänen

kirkkantensa säteily ja Hänen olemuksensa kuva”⁵, kaikin tavoin Hänen vertaisensa.⁶

Hän on Jumalan Poika, ei vain siitä ajasta alkaen, kun Hän otti meidän luontomme omakseen, vaan iankaikkisuudesta lähtien⁷, niin kuin nämä todistukset yhdessä tarkasteltuina meille opettavat.

Mooses sanoo, että Jumala loi maailman.⁸ Pyhä Johannes sanoo, että kaikki on tehty Sanan kautta, jota hän kutsuu Jumalaksi.⁹ Apostoli sanoo, että Jumala on tehnyt maailman Poikansa kautta¹⁰ ja toisaalla, että Jumala loi kaiken Jeesuksen Kristuksen kautta.¹¹ Tästä seuraa välttämättä, että Hän, jota kutsutaan Jumalaksi, Sanaksi, Pojaksi ja Jeesukseksi Kristukseksi, oli olemassa silloin, kun kaikki luotiin Hänen kauttaan.¹²

Tästä syystä profeetta Miika sanoo: *”Hänen alkuperänsä on muinaisuudesta, iankaikkisista ajoista.”*¹³ Ja apostoli: *”Hänellä ei ole päivien alkua eikä elämän loppua.”*¹⁴ Hän on siis se tosi, iankaikkinen ja kaikkivaltias Jumala, jota me huudamme avuksi, palvelemme ja kumarramme.

¹ Joh. 1:18, 49 | ² Joh. 1:14; Kol. 1:15 | ³ Joh. 10:30; Fil. 2:6 | ⁴ Joh. 1:2; 17:5; Ilm. 1:8 | ⁵ Hepr. 1:3 | ⁶ Fil. 2:6 | ⁷ Joh. 8:23, 58; 9:35–37; Apt. 8:37; Room. 9:5

⁸ 1. Moos. 1:1 | ⁹ Joh. 1:3 | ¹⁰ Hepr. 1:2 | ¹¹ Kol. 1:16 | ¹² Kol. 1:16

¹³ Miika 5:2 | ¹⁴ Hepr. 7:3

XI.

Pyhä Henki on tosi ja iankaikkinen Jumala

Me uskomme ja tunnustamme myös, että Pyhä Henki lähtee iankaikkisuudessa Isästä¹ ja Pojasta², ja sen tähden ei ole tehty, luotu eikä syntynyt, vaan ainoastaan lähtee heistä molemmista. Hän on järjestyksessä Kolminaisuuden kolmas persoon, yhtä ja samaa olemusta, majesteettia ja kirkkautta Isän ja

Pojan kanssa ja on sen tähden tosi ja iankaikkinen Jumala, niin kuin Pyhät Kirjoitukset meille opettavat.³

¹ Ps. 33:6, 17; Joh. 14:16 | ² Gal. 4:6; Room. 8:9; Joh. 15:26 | ³ 1. Moos. 1:2; Jes. 48:16; 61:1; Apt. 5:3–4; 28:25; 1. Kor. 3:16; 6:19; Ps. 139:7

XII.

Kaiken ja erityisesti enkelien luominen

Me uskomme, että Isä on Sanan, nimittäin Poikansa¹ kautta luonut tyhjästä taivaan, maan ja kaikki luodut Hänen hyväksi katsomanaan aikana, antaen jokaiselle luodulle sen olemuksen, muodon, hahmon ja moninaiset tehtävät Luojaansa palvelemissen, ja että Hän yhä ylläpitää ja hallitsee niitä iankaikkisessa kaitselmuksessaan ja äärettömässä voimassaan² ihmiskunnan palvelemiseksi,³ jotta ihminen palvelisi Jumalaansa.⁴

Hän loi myös enkelit hyväksi⁵ olemaan Hänen lähettiläitään⁶ ja palvelemaan Hänen valittujaan.⁷ Osa heistä lankesi pois siitä kirkkaudesta, johon Jumala heidät loi, iankaikkiseen kadotukseen⁸, ja toiset taas ovat Jumalan armon kautta⁹ pysyneet lujina ja säilyneet alkuperäisessä tilassaan. Riivaajat ja pahat henget ovat niin turmeltuneita, että he ovat Jumalan ja kaiken hyvän vihollisia.¹⁰ Kaikin voimin he murhaajina vaanivat tuhotakseen seurakuntaa ja jokaista sen jäsentä ja pyrkivät pahoilla juonillaan tuhoamaan kaiken.¹¹ Niinpä heidän oma pahuutensa onkin tuominnut heidät iankaikkiseen kadotukseen, ja he odottavat päivittäin kauheita tuskiaan.¹²

Siksi me inhoamme ja hylkäämme saddukeusten harhan, jotka kieltävät henkien ja enkelien olemassaolon¹³, sekä mani-kealaisten harhan, jotka väittävät, että riivaajilla on alku heissä itsessään, eivätkä he ole turmeltuneita vaan vain pahoja omasta luonnostaan.

¹ 1. Moos. 1:1; Jes. 40:26; Hepr. 3:4; Ilm. 4:11; 1. Kor. 8:6; Joh. 1:3; Kol. 1:16

² Hepr. 1:3; Ps. 104:10; Apt. 17:25 | ³ 1. Tim. 4:3–4; 1. Moos. 1:29–30; 9:2–3;
Ps. 104:14–15 | ⁴ 1. Kor. 3:22; 6:20; Matt. 4:10 | ⁵ Kol. 1:16 | ⁶ Ps. 103:20;
34:8; 148:2 | ⁷ Hepr. 1:14; Ps. 34:8 | ⁸ Joh. 8:44; 2. Piet. 2:4; Luuk. 8:31;
Jood. 6 ⁹ Matt. 25:31 | ¹⁰ 1. Piet. 5:8; Job 1:7 | ¹¹ 1. Moos. 3:1; Matt. 13:25;
2. Kor. 2:11; 11:3, 14 | ¹² Matt. 25:41; Luuk. 8:30–31 | ¹³ Apt. 23:8

XIII.

Jumalan kaitselmus ja Hänen hallintavaltansa kaikessa

Me uskomme, että tämä sama hyvä Jumala, sen jälkeen kun Hän oli kaiken luonut, ei hylännyt luotuja oman onnensa nojaan eikä sokean sattuman armoille, vaan Hän hallitsee ja johtaa niitä pyhän tahtonsa mukaan¹ niin, ettei maailmassa tappeluhdu mitään ilman Hänen päätöstään.² Jumala ei kuitenkaan ole synnin tekijä eikä Häntä voida syyttää synneistä, joita tehdään, sillä Hänen voimansa ja hyvyytensä on niin suurta ja käsittämätöntä, että Hän järjestää ja toteuttaa työnsä mitä parhaimmalla ja vanhurskaimmalla tavalla silloinkin, kun riivaajat ja jumalattomat ihmiset toimivat väärin.³

Ja mitä tulee siihen, mitä Hän tekee yli inhimillisen ymmärryksen, emme tahdo uteliaasti tutkia pidemmälle kuin kymmene sallii, vaan nöyrimmin ja suurimmalla kunnioituksella kumarramme Jumalan vanhurskaita tuomioita, jotka ovat meiltä salattuja⁴, tyytyen siihen, että olemme Kristuksen opetuslapsia ja opimme vain ne asiat, jotka Hän on meille Sanassaan ilmoittanut, ylittämättä näitä rajoja.

Tämä oppi antaa meille sanomatonta lohdutusta, koska se opettaa, ettei mikään voi kohdata meitä sattumalta, vaan yksin meidän niin armollisen ja taivaallisen Isämme kädestä, joka valvoo meitä isällisellä huolenpidolla ja pitää kaikki luodut vallassaan⁵ niin, *ettei hiuskarvakaan putoa päästämme* (sillä ne kaikki ovat luetut), *eikä yksikään varpunen putoa maahan Isämme sallimatta*.⁶ Häneen me luotamme täydellisesti ja vakuuttuneina siitä, että Hän rajoittaa Paholaisen ja kaikkien vihollistemme

voimaa niin, etteivät he voi vahingoittaa meitä ilman Hänen tahtoaan ja lupaansa.

Sen tähden me hylkäämme epikurolaisten kirotun harhan, jotka sanovat, ettei Jumala ei välitä mistään, vaan jättää kaiken sattuman varaan.

¹ Joh. 5:17; Hepr. 1:3; Sananl. 16:4; Ps. 104; Ps. 139 | ² Jaak. 4:15; Job 1:21;
1. Kun. 22:20; Apt. 4:28 jne. | ³ Matt. 8:31–32; Joh. 3:8 | ⁴ Room. 11:33–34
⁵ Matt. 8:31; Job 1:12; 2:6 | ⁶ Matt. 10:29–30

XIV.

*Ihmisen luominen, lankeemus ja hänen
kyrnyttömyytensä tehdä todellista hyvää*

Me uskomme, että Jumala loi ihmisen maan tomusta ja muovasi hänet omaksi kuvakseen ja kaltaisekseen¹, hyväksi, vanhurskaaksi ja pyhäksi, kykeneväksi kaikessa tahtomaan sitä, mikä oli sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa.² Mutta *ollessaan kunniaassa hän ei ymmärtänyt tilaansa eikä tuntenut suuruuttaan*³, vaan alistui tahallisesti synnin alle ja sen seurauksena kuoleman ja kirouksen alle, kuunnellen Paholaisen sanoja.⁴ Hän rikkoi elämän käskyn, jonka oli saanut⁵, ja synnin kautta erotti itsensä Jumalasta⁶, joka oli hänen todellinen elämänsä. Ihminen turmeli koko olemuksensa⁷ ja veti näin päällensä sekä ruumiillisen että hengellisen kuoleman.⁸

Tultuaan näin pahaksi, kieroksi ja turmeltuneeksi kaikessa vaelluksessa, ihminen menetti kaikki ne erinomaiset lahjat, jotka oli saanut Jumalalta⁹, säilyttäen vain pienen osan niistä¹⁰, jotka kuitenkin riittävät jättämään hänet vailla puolustusta.¹¹ Sillä kaikki valo, joka meissä on, on muuttunut pimeydeksi¹², niin kuin Kirjoitukset opettavat meille: *”Valo loistaa pimeydessä, eikä pimeys ole saanut sitä valtaansa.”*¹³ Tässä pyhä Johannes kut-suuhumme ihmisiä pimeydeksi.

Siksi me hylkäämme kaiken opetuksen, joka on tämän kanssa ristiriidassa ja koskee ihmisen vapaata tahtoa, sillä ihminen on synnin orja¹⁴, eikä *”ihminen voi ottaa mitään, ellei sitä anneta hänelle taivaasta.”*¹⁵ Kuka voisi kerskata, että hän voi itsensä tehdä mitään hyvää, kun Kristus sanoo: *”Ei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei Isä, joka on minut lähettänyt, häntä vedä”*¹⁶ Kuka tahtois kerskata omasta tahdostaan, jos hän ymmärtää, että *”lihan mieli on vibollisuus Jumalaa vastaan”*¹⁷ Kuka voisi ylvästellä omalla tiedollaan, kun *”luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on”*¹⁸

Lyhyesti, kuka toisi esiin edes yhden oman ajatuksen, kun hän tietää, ettemme kykene *”itse mitään pääättelemään, aivan kuin se olisi lähtöisin meistä itsestämme, vaan meidän kykymme on lähtöisin Jumalasta”*¹⁹ Siksi apostolin sanaa tulee pitää varmana ja lujana: *”Jumala itse vaikuttaa teissä tahtomisen ja tekemisen, että Hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi.”*²⁰ Sillä ei ole mitään tietoa eikä tahtoa, joka olisi sopusoinnussa Jumalan tiedon ja tahdon kanssa paitsi se, minkä Kristus on ihmisessä vaikuttanut. Tästä Hän itse meitä opettaa sanoessaan: *”Ilman minua te ette voi mitään tehdä.”*²¹

¹ 1. Moos. 1:26; Saarn. 7:29; Ef. 4:24 | ² 1. Moos. 1:31; Ef. 4:24 | ³ Ps. 49:21; Jes. 59:2 | ⁴ 1. Moos. 3:6, 17 | ⁵ 1. Moos. 2:3, 7 | ⁶ Jes. 59:2 | ⁷ Ef. 4:18

⁸ Room. 5:12; 1. Moos. 2:17; 3:19 | ⁹ Room. 3:10 | ¹⁰ Apt. 14:16–17; 17:27

¹¹ Room. 1:20–21; Apt. 17:27 | ¹² Ef. 5:8; Matt. 6:23 | ¹³ Joh. 1:5

¹⁴ Jes. 26:12; Ps. 94:11; Joh. 8:34; Room. 6:17; 7:5, 17 | ¹⁵ Joh. 3:27; Jes. 26:12 | ¹⁶ Joh. 3:27; 6:44, 65 | ¹⁷ Room. 8:7 | ¹⁸ 1. Kor. 2:14; Ps. 94:11

¹⁹ 2. Kor. 3:5 | ²⁰ Fil. 2:13 | ²¹ Joh. 15:5

XV.

Perisynti

Me uskomme, että Aadamin tottelemattomuuden kautta perisynti ulottuu koko ihmiskuntaan.¹ Se on koko luonnon turmelus ja perinnöllinen sairaus, jolla jopa vauvat äitinsä kohdussa ovat saastutetut² ja joka tuottaa ihmisessä kaikenlaisia syntejä, ollen hänessä ikään kuin niiden juurena.³ Se on Jumalan silmissä niin kauhea ja iljettävä, että se yksin riittää tuomitsemaan koko ihmiskunnan.⁴ Eikä tätä syntiä täysin poisteta tai kokonaan hävitetä edes kasteen kautta, sillä tämä paha lähde pulppuaa yhä syntiä, kuin vesilähde. Kuitenkaan sitä ei lueta Jumalan lapsille tuomioksi, vaan Jumala armossaan ja laupeudessaan antaa sen anteeksi. Ei siksi, että he voisivat turvallisesti leviätä synnissä, vaan että tämän turmeluksen tunteminen saisi uskovat usein huokaamaan ja haluamaan tulla pelastetuiksi tästä kuoleman ruumiista.⁵ Näin ollen me hylkäämme pelagiolaisten harhan, jotka väittivät, että synti kumpuaa vain jäljittelemisestä.

¹ Room. 5:12–13; Ps. 51:7; Room. 3:10; 1. Moos. 6:3; Joh. 3:6; Job 14:4

² Jes. 48:8; Room. 5:14 | ³ Gal. 5:19; Room. 7:8, 10, 13, 17–18, 20, 23

⁴Ef. 2:3, 5 | ⁵ Room. 7:18, 24

XVI.

Iankaikkinen valinta

Me uskomme, että kun kaikki Aadamin jälkeläiset lankesivat ensimmäisten vanhempiemme synnin tähden kadotukseen ja turmioon, Jumala näytti itsensä sellaisena kuin Hän on, nimitäin laupiaana ja oikeudenmukaisena.¹ Laupiaana, koska Hän pelastaa ja varjelee tästä kadotuksen tilasta kaikki ne, jotka Hän iankaikkisessa ja muuttumattomassa tahdossaan on valinnut Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme, yksin hyvytensä tähden, heidän tekoihinsa katsomatta.²

Oikeudenmukaisena, koska Hän jättää toiset siihen lankeemukseen ja turmioon, johon he itse ovat itsensä syösseet.³

¹ Room. 9:18, 22–23; 3:12 | ² Room. 9:15–16; 11:32; Ef. 2:8–10; Ps. 100:3; 1. Joh. 4:10 jnc. | ³ Room. 9:17–18; 2. Tim. 2:20

XVII.

Langenneen ihmisen eläväksi tekeminen

Me uskomme, että kun meidän kaikkein armollisin Jumalamme äärettömässä viisautessaan ja hyvydessään näki ihmisen heittäneen itsensä sekä ajalliseen että hengelliseen kuolemaan ja tehneen itsensä kaikella tavalla kurjaksi, Hän tahtoi etsiä ja lohduttaa ihmistä, kun tämä pelokkaana¹ pakeni Jumalan kasvoja. Jumala lupasi hänelle, että Hän antaisi Poikansa (nimitään ”*naisesta syntyneen*”) joka *on polkeva rikki käärmeeen pään* ja tekevä ihmisen autuaaksi.²

¹1. Moos. 3:8–9, 19; Jes. 65:1–2 | ² Hepr. 2:14; 1. Moos. 22:18; Jes. 7:14; Joh. 7:42; 2. Tim. 2:8; Hepr. 7:14; 1. Moos. 3:15; Gal. 4:4

XVIII.

Jeesuksen Kristuksen inkarnaatio

Me tunnustamme siis, että Jumala on täyttänyt sen lupauksen, jonka Hän teki isille pyhien profeettojensa suun kautta¹, kun Hän lähetti maailmaan määräämäänsä aikana oman ainoakaisen ja iankaikkisen Poikansa, joka ”*otti orjan muodon, tuli ihmisten kaltaiseksi*”² ja todella otti päälleen todellisen ja inhimillisen luonnon kaikkine heikkouksineen, kuitenkin ilman syntiä.³ Hän sikisi autuaan Neitsyt Marian kohdussa Pyhän Hengen voimasta ilman miehen osuutta.⁴ Hän ei ainoastaan ottanut ihmisluontoa ruumiin puolesta, vaan myös todellisen inhimillisen sielun⁵, jotta Hän olisi todellinen ihminen. Koska sielu oli kadotettu ruumiin kanssa, oli välttämätöntä, että Hän ottaisi päälensä molemmat pelastaakseen molemmat. Siksi me tunnustamme (vastoin anabaptistien harhaoppia, jotka kieltävät

Kristuksen tulleen lihaksi Hänen äitinsä kautta), että Kristus tuli *"samalla tavoin osalliseksi"*⁶ lasten lihasta ja verestä, että Hän on *Daavidin kupeitten bedelmä libansa puolesta*⁷, *"lihan puolesta Hän on syntyään Daavidin jälkeläinen"*⁸, *Marian kohdun bedelmä*⁹, *"naisesta syntynyt"*¹⁰, *"Daavidin juurivesä"*¹¹, *Iisain kannosta nouseva verso*¹², *Juudan heimosta*¹³, syntynyt juutalaisista lihan puolesta¹⁴, Aabrahamin siementä, sillä *"Hän ei ota päällensä enkeleitä, vaan Abrahamin siemenen."*¹⁵ *Sen vuoksi Hänen piti tulla kaikessa veljiensä kaltaiseksi, kuitenkin ilman syntiä"*¹⁶, niin että Hän totisesti on meidän IMMANUEL, nimittäin: *"Jumala meidän kanssamme."*¹⁷

¹ Jes. 11:1; Luuk. 1:55; 1. Moos. 26:4; 2. Sam. 7:12; Ps. 132:11; Apt. 13:23

² 1. Tim. 2:5; 3:16; Fil. 2:7 | ³ Hepr. 2:14–15; 4:15 | ⁴ Luuk. 1:31, 34–35

⁵ Matt. 26:38; Joh. 12:27 | ⁶ Hepr. 2:14 | ⁷ Apt. 2:30 | ⁸ Ps. 132:11;

Room. 1:3 | ⁹ Luuk. 1:42 | ¹⁰ Gal. 4:4 | ¹¹ Jer. 33:15; Ilm. 22:16 | ¹² Jes. 11:1

¹³ Hepr. 7:14 | ¹⁴ Room. 9:5 | ¹⁵ 1. Moos. 22:18; 2. Sam. 7:12; Matt. 1:1; Gal. 3:16

¹⁶ Hepr. 2:16–17; 4:15 | ¹⁷ Jes. 7:14; Matt. 1:23

XIX.

Kahden luonnon ykseys ja ero Kristuksen persoonassa

Me uskomme, että tämän sikiämisen kautta Pojan persoona on erottamattomasti yhdistynyt ja liittynyt ihmisluontoon niin, ettei ole kahta Jumalan Poikaa eikä kahta persoonaa, vaan kaksi luontoa yhdessä ainoassa persoonassa. Kuitenkin kumpikin luonto säilyttää omat erityiset ominaisuutensa.

Niinpä jumalallinen luonto, koko taivaan ja maan täyttävänä, on aina pysynyt luomattomana, vailla päivien alkua ja elämän loppua.¹ Samoin inhimillinen luonto ei ole menettänyt ominaisuuksiaan, vaan on jäänyt luoduksi, jolla on päivien alku, joka on rajallinen ja jolla on todellisen ruumiin kaikki ominaisuudet.² Vaikka Hän ylösnousemuksellaan on antanut tälle ruumiille kuolemattomuuden, ei Hän ole muuttanut ihmisluonnon todellisuutta, sillä meidän pelastuksemme ja ylösnousemuksemme riippuvat Hänen ruumiinsa todellisuudesta.

Mutta nämä kaksi luontoa ovat niin läheisesti yhdistyneenä yhteen persoonaan, ettei niitä erotettu toisistaan edes Hänen kuolemansa hetkellä. Siksi se, minkä Hän kuollessaan uskoi Isänsä käsiin, oli Hänen ruumiistaan poistuva todellinen ihmishenki.³ Mutta samaan aikaan jumalallinen luonto pysyi aina yhdistyneenä inhimilliseen, jopa silloin, kun Hän makasi haudassa. Eikä jumaluus lakannut olemasta Hänessä yhtään sen vähempää kuin silloin, kun Hän oli vauva, vaikka se ei hetken aikaa ollutkaan niin ilmiselvää.

Siksi me tunnustamme, että Hän on tosi Jumala ja tosi ihminen: tosi Jumala, voittaakseen kuoleman voimallaan, ja tosi ihminen, kuollakseen puolestamme lihansa heikkouden mukaan.

¹ Hepr. 7:3 | ² 1. Kor. 15:13, 21; Fil. 3:21; Matt. 26:11; Apt. 1:2, 11; 3:21; Luuk. 24:39; Joh. 20:25, 27 | ³ Luuk. 23:46; Matt. 27:50

XX.

Jumala on Kristuksessa tuonut ilmi Hänen oikeudenmukaisuutensa ja laupautensa

Me uskomme, että Jumala, joka on täydellisen laupias ja vanhurskas, lähetti Poikansa ottamaan päälleen sen luonnon, jossa tottelemattomuus oli tapahtunut, tehdäkseen siinä sovituksen ja kantaakseen synnin rangaistuksen kaikkein katkerimman kärsimyksensä ja kuolemansa kautta.¹ Jumala osoitti siis vanhurskautensa Poikaansa kohtaan, kun Hän sysäsi meidän pahat tekomme Hänen päälleen², mutta vuodatti yksin rakkautesta meidän, syyllisten ja kadotuksen ansaitsevien, ylle laupautensa ja hyvyytensä antaessaan Poikansa kuolemaan puolestamme ja herättäessään Hänet meidän vanhurskauttamistamme varten³, jotta Hänen kauttaan saisimme kuolemattomuuden ja iankaikkisen elämän.

XXI.

*Kristuksen, ainoan ylimmäisen pappimme
sovitus meidän puolestamme*

Me uskomme, että Jeesus Kristus on valalla asetettu iankaikkiseksi ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan¹, ja että Hän itse on meidän puolestamme asettunut Isän eteen lepyttääkseen Isänsä vihan täydellisellä sovituksellaan², kun Hän uhraisi itsensä ristinpuulla ja vuodatti kalliin verensä puhdistaa meidät synneistämme, niin kuin profeetat olivat ennalta julistaneet. Sillä on kirjoitettu: *”Häntä haavoitettiin meidän rikkomustemme tähden, runneltiin meidän pahojen tekojemme tähden. Rangaistus oli Hänen päällään, että meillä olisi rauha, ja Hänen haavojensa kautta meidät on parannettu ja Hänet luettiin rikollisten joukkoon.”*³ Hänet Pontius Pilatus tuomitsi rikollisena, vaikka tämä ensin oli julistanut Hänet viattomaksi.⁴

Niinpä Hän *palautti sen, mitä ei ollut ryöstänyt*,⁵ ja *”kärsi vanhurskas väärintekijöiden puolesta”*⁶ sekä ruumiissaan että sielussaan, tuntien kauhean rangaistuksen, jonka syntimme olivat ansainneet, niin että *”Hänen bikensä oli kuin veripisarat, jotka putosivat maahan.”*⁷ Hän huusi: *”Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?”*⁸ ja kärsi kaiken tämän syntiemme anteeksiantamiseksi.

Siksi me sanomme oikeutetusti apostoli Paavalin kanssa, ettemme tahdo tietää mitään muuta, *”kuin Jeesuksen Kristuksen ja Hänet ristiinnaulittuna”*⁹ ja *luemme kaiken muun tappioksi tuon ylen kalliin, Kristuksen Jeesuksen, meidän Herramme, tuntemisen rinnalla*¹⁰ ja Hänen haavoistaan löydämme kaiken lohdutuksen. Eikä ole tarpeen etsiä tai keksiä mitään muuta sovituskeinoa Jumalan kanssa kuin tämä ainoa, kerran annettu uhri, jonka kautta *”Hän on yhdellä ainoalla uhrilla ainiaaksi tehnyt täydelliseksi ne, jotka*

*pyhitetään.”*¹¹ Sen tähden Häntä kutsuikin Jumalan enkeli nimellä Jeesus, se on Vapahtaja, ”*sillä Hän on vapahtava kansansa heidän synneistään.*”¹²

¹ Ps. 110:4; Hepr. 5:10 | ² Kol. 1:14; Room. 5:8–9; Kol. 2:14; Hepr. 2:17; 9:14; Room. 3:24; 8:2; Joh. 15:3; Apt. 2:24; 13:28; Joh. 3:16; 1. Tim. 2:6
³ Jes. 53:5, 7, 12 | ⁴ Luuk. 23:22, 24; Apt. 13:28; Ps. 22:16; Joh. 18:38;
Ps. 69:5; 1. Piet. 3:18 | ⁵ Ps. 69:5 | ⁶ 1. Piet. 3:18 | ⁷ Luuk. 22:44 | ⁸ Ps. 22:2;
Matt. 27:46 | ⁹ 1. Kor. 2:2 | ¹⁰ Fil. 3:8 | ¹¹ Hepr. 9:25–26; 10:14
¹² Matt. 1:21; Apt. 4:12; Hepr. 2:17

XXII.

Vanhurskautemme uskon kautta Jeesuksessa Kristuksessa

Me uskomme, että päästäksemme tämän suuren salaisuuden todelliseen tuntemiseen, Pyhä Henki sytyttää sydämiimme vilpittömän uskon, joka ottaa vastaan Jeesuksen Kristuksen kaikkine Hänen ansioineen, omistaa Hänet¹, eikä etsi mitään muuta Hänen lisäksi.² Sillä tästä täytyy seurata, että joko kaikki pelastukseemme tarvittava ei ole Jeesuksessa Kristuksessa, tai jos kaikki on Hänessä, silloin ne, jotka omistavat Jeesuksen Kristuksen uskon kautta, omistavat Hänessä täydellisen pelastuksen.³ Siksi olisi mitä hirvittäväntä jumalanpilkkua väittää, ettei Kristus riitä, vaan että tarvitaan jotain Hänen lisäksi! Sellainen väite tekisi Kristuksesta vain puolinaisen Vapahtajan.

Siksi me sanomme oikeutetusti Paavalin kanssa, että meidät *vanhurskautetaan yksin uskosta tai uskosta ilman tekoja.*⁴ Selvemmin sanottuna, emme tarkoita, että itse usko vanhurskauttaisi meidät, sillä se on vain väline, jolla tartumme Kristukseen, meidän vanhurskauteemme. Vaan Jeesus Kristus itse, joka lukee hyväksemme kaikki ansionsa ja niin monet pyhät teot, jotka Hän on tehnyt meidän puolestamme ja meidän asemastamme, on meidän vanhurskautemme.⁵ Usko on väline, joka pitää meidät yhteydessä Häneen ja kaikkiin Hänen lahjoihinsa, ja kun nämä

tulevat meidän omaksemme, ne varmasti riittävät vapauttamaan meidät synneistämme.

¹ Ef. 3:16–17; Ps. 51:13; Ef. 1:17–18; 1. Kor. 2:12 | ² 1. Kor. 2:2; Apt. 4:12; Gal. 2:21; Jer. 23:6; 1. Kor. 1:30; Jer. 31:10 | ³ Matt. 1:21; Room. 3:27; 8:1, 33
⁴ Room. 3:27; 5:1–3; Gal. 2:6; 1. Piet. 1:4–5; Room. 10:4 | ⁵ Jer. 23:6;
1. Kor. 1:30; 2. Tim. 1:2; Luuk. 1:77; Room. 3:24–25; 4:5;
Ps. 32:1–2; Fil. 3:9; Tiit. 3:5; 2. Tim. 1:9

XXIII.

Mihin vanhurskautemme Jumalan edessä perustuu?

Me uskomme, että pelastuksemme perustuu syntiemme anteeksiantamukseen Jeesuksen Kristuksen tähden, ja että tässä on meidän vanhurskautemme Jumalan edessä. Näin Daavid ja Paavali opettavat meille, kun he julistavat ihmisen autuuden olevan siinä, kun ”Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja.”¹ Ja sama apostoli sanoo, että me saamme ”*lahjaksi vanhurskauden Hänen armostaan, sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.*”²

Siksi me pidämme aina kiinni tästä perustuksesta antaen kaiken kunnian Jumalalle³, nöyrtyen Hänen edessään ja tunnustaen itsemme sellaisiksi, mitä todella olemme, rohkenematta luottaa mihinkään, mitä meissä on, tai mihinkään omaan ansiomme⁴, vaan turvautuen yksin ristiinnaulitun Kristuksen kuullaisuuteen⁵, joka tulee meidän omaksemme, kun uskomme Häneen. Tämä riittää peittämään kaikki syntimme ja antamaan meille rohkeuden tulla Jumalan eteen⁷ vapauttaen omattumomme pelosta, kauhusta ja vavistuksesta, seuraamatta ensimmäisen isämme Aadamin esimerkkiä, joka pelokkaana yritti peittää itsensä viikunanlehdillä. Ja totisesti, jos me astuisimme Jumalan eteen luottaen edes vähääkään itseemme tai mihinkään muuhun luotuun, me joutuisimme tuhon omiksi.⁹ Siksi jokaisen tulee rukoilla Daavidin tavoin: ”*Oi HERRA, älä käy tuomiolle*

palvelijasi kanssa, sillä ei yksikään elävä ole vanhurskas sinun edessäsi.”¹⁰

¹ Luuk. 1:77; Kol. 1:14; Ps. 32:1–2; Room. 4:6–7 | ² Room. 3:23–24; Apt. 4:12 | ³ Ps. 115:1; 1. Kor. 4:7; Room. 4:2 | ⁴ 1. Kor. 4:7; Room. 4:2; 1. Kor. 1:29, 31 | ⁵ Room. 5:19 | ⁶ Hepr. 11:6–7; Ef. 2:8; 2. Kor. 5:19; 1. Tim. 2:6 | ⁷ Room. 5:1; Ef. 3:12; 1. Joh. 2:1 | ⁸ 1. Moos. 3:7
⁹ Jes. 33:14; 5. Moos. 27:26; Jaak. 2:10 | ¹⁰ Ps. 130:3;
Matt. 18:23–26; Ps. 143:2; Luuk. 16:15

XXIV.

Ihmisen pyhitys ja hyvät teot

Me uskomme, että tämä todellinen usko, jonka Jumalan Sanan kuuleminen ja Pyhän Hengen työ vaikuttaa ihmisessä¹, uudestisyntyttää hänet ja tekee hänestä uuden ihmisen, saaden hänet elämään uutta elämää² ja vapauttaen hänet synnin orjuudesta.³ Siksi on niin kaukana totuudesta ajatus, että tämä vanhurskauttava usko tekisi ihmiset penseiksi hurskaassa ja pyhässä elämässä.⁴ Päinvastoin, ilman tätä uskoa he eivät tekisi mitään rakkaudesta Jumalaan, vaan ainoastaan itserakkaudesta tai kadotuksen pelosta. On siis mahdotonta, että tämä pyhä usko olisi ihmisessä hedelmätön. Me emme puhu tyhjistä uskosta⁵, vaan siitä uskosta, joita Kirjoitukset kutsuvat *rakkauden kautta vaikuttavaksi uskoksi*⁶, joka kehottaa ihmistä tekemään niitä hyviä tekoja, jotka Jumala on Sanassaan käsenyt.

Nämä teot, kun ne nousevat uskon hyvästä juuresta, ovat hyviä ja Jumalalle otollisia, koska ne kaikki pyhitetään Hänen armollaan. Silti niillä ei ole mitään ansiota vanhurskautukseemme nähden.⁷ Sillä yksin uskon kautta Kristukseen me tulemme vanhurskaiksi, ennen kuin teemme mitään hyviä tekoja.⁸ Muuten ne eivät voisi olla hyviä tekoja sen enempää kuin puun hedelmä voi olla hyvä, ennen kuin puu itsessään on hyvä.⁹

Siksi me teemme hyviä tekoja, emme ansaitaksemme niillä mitään—sillä mitä voisimme ansaita?—ei, me olemme

Jumalalle velkaa niistä hyvistä teoista, joita teemme, eikä Hän meille¹⁰, sillä Jumala on se, joka meissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että Hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi.¹¹ Siksi meidän tulee ottaa vaari siitä, mitä on kirjoitettu: ”Kun olette tehneet kaiken, mitä teidän on käsketty tehdä, sanokaa: ’Me olemme ansiottomia palvelijoita; olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään.’”¹²

Emme kuitenkaan kiellä, etteikö Jumala palkitsisi hyviä tekoja. Se kuitenkin tapahtuu siten, että Hän armossaan kruunaa omat lahjansa.¹³

Vaikka siis teemmekin hyviä tekoja, emme perusta pelastustamme niihin¹⁴, sillä emme voi tehdä yhtäkään tekoa, joka ei olisi lihan saastuttama ja siksi myös rangaistava.¹⁵ Jos voisimme tehdä sellaisia tekoja, yhden ainoan synnin muistaminen riittäisi Jumalalle niiden hylkäämiseen. Siten olisimme aina epävarmuudessa, sinne tänne viskeltävinä, vailla varmuutta ja meidän heikot omattuntomme olisivat alinomaa levottomat, elleivät ne turvaisi Vapahtajamme kärsimyksen ja kuoleman ansioihin.¹⁶

¹ 1. Piet. 1:23; Room. 10:17; Joh. 5:24 | ² 1. Tess. 1:5; Room. 8:15; Joh. 6:29; Kol. 2:12; Fil. 1:1, 29; Ef. 2:8 | ³ Apt. 15:9; Room. 6:4, 22; Tiit. 2:12; Joh. 8:36

⁴ Tiit. 2:12 | ⁵ Tiit. 3:8; Joh. 15:5; Hepr. 11:6; 1. Tim. 1:5 | ⁶ 1. Tim. 1:5; Gal. 5:6; Tiit. 3:8 | ⁷ 2. Tim. 1:9; Room. 9:32; Tiit. 3:5 | ⁸ Room. 4:4; 1. Moos. 4:4 | ⁹ Hepr. 11:6; Room. 14:23; 1. Moos. 4:4; Matt. 7:17

¹⁰ 1. Kor. 4:7; Jes. 26:12; Gal. 3:5; 1. Tess. 2:13 | ¹¹ Fil. 2:13 | ¹² Luuk. 17:10

¹³ Matt. 10:42; 25:34–35; Ilm. 3:12, 21; Room. 2:6; Ilm. 2:11;

2. Joh. 8; Room. 11:6 | ¹⁴ Ef. 2:9–10 | ¹⁵ Jes. 64:6

¹⁶ Jes. 28:16; Room. 10:11; Hab. 2:4

XXV.

Seremonialain lakkauttaminen

Me uskomme, että lain seremonioiden ja esikuvien aika päättyi Kristuksen tullessa¹ ja että kaikki varjot ovat täyttyneet, niin että niiden käyttö on lakkautettava kristittyjen

keskuudessa.² Silti niiden totuus ja sisältö pysyvät meillä Jeesuksessa Kristuksessa, jossa ne ovat saaneet täyttymyksensä.

Tästä huolimatta käytämme yhä lain ja profeettojen todistuksia vahvistaaksemme itseämme evankeliumin opissa³ ja ohjataksemme elämäämme kaikessa nuhteettomuudessa Jumalan kunniaksi ja Hänen tahtonsa mukaan.

¹ Room. 10:4 | ² Gal. 5:2–4; 3:1; 4:10–11; Kol. 2:16–17 | ³ 2. Piet. 1:19

XXVI.

Kristuksen esirukous

Me uskomme, ettei meillä ole pääsyä Jumalan luo muuta tietä kuin ainoan vanhurskaan Välimiehen ja Puolustajan, Jeesuksen Kristuksen kautta¹, joka sen tähden tuli, yhdistäen yhdessä persoonassa jumalallisen ja inhimillisen luonnon, että meillä ihmisillä olisi pääsy jumalallisen Majesteetin luo—pääsy, joka muuten olisi meiltä evätty. Mutta tämän Välimiehen, jonka Isä on asettanut itsensä ja meidän väliimme, ei tulisi millään tavoin kauhistuttaa meitä Hänen majesteettisuutensa tähden tai viedä meitä etsimään jotain muuta mielikuvituksemme tuotosta.² Sillä ei ole ketään luotua, ei taivaassa eikä maan päällä, joka rakastaisi meitä enemmän kuin Jeesus Kristus³, *”joka ei, vaikka Hänellä oli Jumalan muoto, katsonut saaliiksensa olla Jumalan kaltainen, vaan tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon, tuli ihmisten kaltaiseksi”* meidän tähtemme, ja tuli *”kaikessa veljiensä kaltaiseksi.”*⁴ Jos siis meidän pitäisi etsiä toista välimiestä, joka olisi meille suopea, kenet voisimme löytää, joka rakastaisi meitä enemmän kuin Hän, joka antoi henkensä meidän edestämme jo silloin, *”kun me vielä olimme syntisiä”*?⁵ Ja jos etsimme sellaista, jolla on valta ja majesteetti, onko ketään, jolla olisi nämä kuten Hänellä, joka *”istuu Isän oikealla puolella”* ja jolle *”on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä”*?⁶ Ja kuka ennemmin tulisi kuulluksi kuin Jumalan oma rakas Poika?

Siksi se oli vain epäluottamusta, joka sai aikaan sen tavan, että pyhiä alettiin kunnioittamisen sijaan halventamaan, tehden sitä, mitä he itse eivät koskaan tehneet eivätkä vaatineet, vaan päinvastoin velvollisuutensa mukaisesti vahvasti kielsivät, niin kuin heidän kirjoituksistaan käy ilmi.⁷ Emme myöskään saa vedota omaan kelvottomuuteemme, sillä tarkoituksena ei ole, että lähestymme Jumalaa omaan kelvollisuuteemme vedoten, vaan ainoastaan Herran Jeesuksen Kristuksen täydelliseen suuruuteen ja kelvollisuuteen vedoten, jonka vanhurskaus on tullut meidän omaksemme uskon kautta.⁸

Sen tähden apostoli, poistaakseen meistä tämän typerän pelon, tai pikemminkin epäluottamuksen, sanoo oikeutetusti, että Jeesuksen Kristuksen *"piti tulla veljiensä kaltaiseksi kaikessa, jotta Hänestä tulisi laupias ja uskollinen ylipappi sovittaakseen kansan synnit"* ja *"koska Hän itse on kärsinyt ja ollut kiinsattu, Hän kykenee kiinsattuja auttamaan."*⁹ Rohkaistakseen meitä yhä enemmän tulemaan Hänen luokseen, apostoli sanoo: *"Koska meillä siis on suuri ylipappi, läpi taivaiden kulkenut, Jeesus, Jumalan Poika, pitääkäämme kiinni tunnustuksesta. Eihän meidän ylipappimme ole sellainen, ettei Hän voi sääliä meidän heikkouksiamme, sillä Hän on ollut kaikessa kiinsattu samalla tavoin kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä. Käykäämme siis rohkeasti armon valtaistuimen eteen, että saisimme laupouden ja löytäisimme armon avuksemme oikeaan aikaan."*¹⁰ Sama apostoli sanoo: *"Koska meillä on siis, veljet, rohkea luottamus siihen, että Jeesuksen veren kautta meillä on pääsy kaikkeinpyhimpään, niin astukaamme esiin vilpittömin sydämin, täydessä uskon varmuudessa."*¹¹ Ja toisaalla: *"Siksi Hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka Hänen kauttaan tulevat Jumalan luo, sillä Hän elää aina rukoillakseen Heidän puolestaan."*¹²

Mitä muuta enää tarvitaan? Sillä Kristus itse sanoo: *"Minä olen tie, totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän luo muuten kuin minun kauttani."*¹³ Mitä varten me vielä etsisimme toista puolustajaa¹⁴,

kun Jumala on tahtonut antaa meille oman Poikansa Puolustajaksemme?¹⁵ Älkäämme hylätkö Häntä jonkun toisen tähden, tai pikemminkin etsiäksemme jotain, mitä koskaan ei voi löytää, sillä Jumala kyllä tiesi, kun Hän antoi Poikansa, että olemme syntisiä.

Siksi me Kristuksen käskyn mukaan huudamme taivaallista Isää avuksi Jeesuksen Kristuksen, ainoan Välimiehemme, kautta, niin kuin Isä meidän -rukous meille opettaa¹⁶, ollen varmat siitä, että mitä ikinä pyydämme Isältä Hänen Poikansa Nimessä, se meille annetaan.¹⁷

¹ 1. Tim. 2:5; 1. Joh. 2:1; Room. 8:33 | ² Hoos. 13:9; Jer. 2:13, 33

³ Joh. 10:11; 1. Joh. 4:10; Room. 5:8; Ef. 3:19; Joh. 15:13 | ⁴ Fil. 2:7;

Hepr. 2:17 | ⁵ Room. 5:8 | ⁶ Mark. 16:19; Kol. 3:1; Room. 8:33; Matt. 11:27; 28:18 | ⁷ Apt. 10:26; 14:15 | ⁸ Dan. 9:17–18; Joh. 16:23; Ef. 3:12; Apt. 4:12;

1. Kor. 1:31; Ef. 2:18 | ⁹ Hepr. 2:17–18 | ¹⁰ Hepr. 4:14–16

¹¹ Hepr. 10:19, 22 | ¹² Hepr. 7:25 | ¹³ Joh. 14:6 | ¹⁴ Ps. 44:21

¹⁵ 1. Tim. 2:5; 1. Joh. 2:1; Room. 8:33 | ¹⁶ Luuk. 11:2

¹⁷ Joh. 4:17; 16:23; 14:13

XXVII.

Katolinen kristillinen seurakunta

Me uskomme ja tunnustamme yhden katolisen eli maailmanlaajuisen seurakunnan¹, joka on todellisten kristittyjen pyhä seurakunta, jossa kaikki odottavat pelastustaan Jeesuksessa Kristuksessa, pestynä Hänen verellään, pyhitettynä ja sinetöitynä Pyhällä Hengellä.

Tämä seurakunta on ollut olemassa maailman alusta ja tulee olemaan sen loppuun saakka.² Tämä käy ilmi siitä, että Kristus on iankaikkinen Kuningas, joka ei voi olla Kuningas ilman alamaisia.³ Tätä pyhää seurakuntaa Jumala varjelee ja tukee koko maailman raivoa vastaan⁴, vaikka se ajoittain näyttääkin jonkin aikaa hyvin pieneltä ja miesten silmissä lähes hävinneeltä⁵, niin kuin Ahabin vaarallisena valtakautena, jolloin Herra kuitenkin

oli jättänyt itselleen seitsemäntuhatta miestä, jotka eivät olleet notkistaneet polvea Baalille.⁶

Lisäksi tämä pyhä seurakunta ei ole suljettu, sidottu tai rajoitettu mihinkään tiettyyn paikkaan tai henkilöihin, vaan on hajallaan ja levitettyinä maailman ääriin saakka ja kuitenkin sydämetään ja tahdoltaan yhtä⁷ saman uskon voimalla, yhdessä ja samassa Hengessä.⁸

¹ Jes. 2:2; Ps. 46:5; 102:14; Jer. 31:36 | ² Matt 28:20; 2. Sam. 7:16
³ Luuk. 1:32–33; Ps. 89:37–38; 110:2–4 | ⁴ Matt. 16:18; Joh. 16:33;
1. Moos. 22:17; 2. Tim. 2:19 | ⁵ Luuk. 12:32; Jes. 1:9; Ilm. 12:6, 14;
Luuk. 17:21; Matt. 16:18 | ⁶ Room. 12:4; 11:2, 4; 1. Kun. 19:18; Jes. 1:9;
Room. 9:29 | ⁷ Apt. 4:32 | ⁸ Ef. 4:3–4

XXVIII.

Jokainen on velvollinen liittymään todelliseen seurakuntaan

Koska tämä pyhä seurakunta on pelastettujen joukko eikä sen ulkopuolella ole pelastusta¹, me uskomme, että kenenkään ei ole lupa vetäytyä erilleen ja elää erossa siitä, olivatpa hänen asemansa tai olosuhteensa millaiset tahansa², vaan kaikkien ihmisten velvollisuus on liittyä siihen ja pysyä siinä, säilyttäen seurakunnan ykseyden³, alistuen sen opetukseen ja kuritukseen, taivuttaen niskansa Kristuksen ikeen alle⁴ ja palvelen toinen toistaan saman ruumiin jäseninä⁵ veljien ja sisarien rakentamiseksi, sen armolahjan mukaan, minkä Jumala on kullekin antanut.

Jotta tämä toteutuisi tehokkaasti, on kaikkien uskovien Jumalan Sanan mukaan erottauduttava niistä, jotka eivät kuulu seurakuntaan⁶, ja liittyttävä tähän seurakuntaan, missä tahansa Jumala on sen perustanut⁷, vaikka maallisten hallitsijoiden määräykset ja lakiasetukset olisivat sitä vastaan ja vaikka uskovat joutuisivat kuolemaan tai mihin tahansa ruumiilliseen

rangaistukseen.⁸ Sen tähden kaikki ne, jotka eroavat tästä seurakunnasta tai eivät liity siihen, toimivat Jumalan säädöstä vastaan.

¹ 1. Piet. 3:20; Joël 2:32 | ² Apt. 2:40; Jes. 52:11 | ³ Ps. 22:23; Ef. 4:3, 12; Hepr. 2:12 | ⁴ Ps. 2:10–12; Matt. 11:29 | ⁵ Ef. 4:12, 16; 1. Kor. 12 | ⁶ Apt. 2:40; Jes. 52:11; 2. Kor. 6:17; Ilm. 18:4 | ⁷ Matt. 12:30; 24:28; Jes. 49:22; Ilm. 17:14

⁸ Dan. 3:17–18; 6:8–10; Ilm. 14:14; Apt. 4:17, 19; 17:7; 18:13

XXIX.

Todellisen seurakunnan tuntomerkit ja missä se eroaa väärästä seurakunnasta

Me uskomme, että meidän tulee ahkerasti ja huolellisesti tutkia Jumalan Sanasta, mikä on todellinen seurakunta, koska kaikki lahkot maailmassa ottavat itselleen seurakunnan nimen. Emme kuitenkaan puhu tässä ulkokullatuista, jotka ovat seurakunnassa ulkoisesti hyvien seassa, vaikka eivät ole osa seurakuntaa.¹ Tarkoitamme, että todellinen seurakuntaruumis ja yhteys on erotettava kaikista lahkoista, jotka nimittävät itseään seurakunnaksi.

Tuntomerkit, joilla todellisen seurakunnan tunnistaa, ovat nämä: jos se saarnaa puhtaasti evankeliumin oppia², jos se säilyttää sakramenttien puhtaan toimittamisen Kristuksen määräyksen mukaan³ ja jos siinä harjoitetaan seurakuntakuria synnin rankaisemiseksi.⁴ Lyhyesti, jos kaikki asiat järjestetään Jumalan puhtaan Sanan mukaan, hylätään kaikki mikä on sitä vastaan⁵ ja tunnustetaan Jeesus Kristus ainoaksi seurakunnan Pääksi.⁶ Näistä merkeistä todellisen seurakunnan tunnistaa varmasti, eikä kenelläkään ole oikeutta erota siitä.

Mitä tulee niihin, jotka ovat seurakunnan jäseniä, heidät voidaan tuntea kristittyjen tuntomerkkien perusteella, nimittäin uskosta⁷ ja kun he ovat ottaneet vastaan Jeesuksen Kristuksen ainoana Vapahtajanaan⁸, he karttavat syntiä, tavoittelevat

vanhurskautta⁹, rakastavat tosi Jumalaa ja heidän lähimmäistään, eivät käännä oikealle eivätkä vasemmalle, vaan kuolettavat lihan himoineen ja haluineen.¹⁰ Mutta tätä ei tule ymmärtää niin, etteikö heissä olisi yhä suuria heikkouksia. He kuitenkin taistelevat niitä vastaan Hengessä koko elämänsä ajan¹¹ jatkuvasti turvautuen Herramme Jeesuksen Kristuksen vereen, kuolemaan, kärsimykseen ja kuuliaisuuteen, jossa heillä on syntien anteeksiantamus uskon kautta Häneen.¹²

Väärä seurakunta puolestaan antaa itselleen ja omille säädöksilleen enemmän valtaa ja auktoriteettia kuin Jumalan Sanalle¹³, ei tahdo alistua Kristuksen ikeen alle¹⁴, eikä myöskään toimita sakramenteja Kristuksen Sanan mukaisesti, vaan lisää niihin ja ottaa niistä pois oman mielensä mukaan. Se luottaa enemmän ihmisiin kuin Kristukseen ja vainoaa niitä, jotka elävät pyhää elämää Jumalan Sanan mukaan¹⁵ ja nuhtelevat väärää seurakuntaa sen paheista, ahneudesta ja epäjumalanpalveluksesta.¹⁶

Nämä kaksi seurakuntaa voidaan helposti tuntea ja erottaa toisistaan.

¹ Matt. 13:22; 2. Tim. 2:18–20; Room. 9:6 | ² Joh. 10:27; Ef. 2:20; Apt. 17:11–12; Kol. 1:23; Joh. 8:47 | ³ Matt. 28:19; Luuk. 22:19; 1. Kor. 11:23 | ⁴ Matt. 18:15–18; 2. Tess. 3:14–15 | ⁵ Matt. 28:20; Gal. 1:6–8
⁶ Ef. 1:22–23; Joh. 10:4–5, 14 | ⁷ Ef. 1:13; Joh. 17:20 | ⁸ 1. Joh. 4:2
⁹ 1. Joh. 3:8–10 | ¹⁰ Room. 6:2; Gal. 5:24 | ¹¹ Room. 7:6, 17; Gal. 5:17 | ¹² Kol. 1:14 | ¹³ Kol. 2:18–19 | ¹⁴ Ps. 2:3
¹⁵ Ilm. 12:4; Joh. 16:2 | ¹⁶ Ilm. 17:3–6

XXX.

Seurakunnan hallinto ja sen virat

Me uskomme, että tätä todellista seurakuntaa on hallittava hengellisen järjestyksen mukaan, jonka Herramme on meille Sanassaan opettanut, niin että on oltava sananpalvelijoita, tai pastoreita, julistamassa Jumalan Sanaa ja toimittamassa

sakramentteja¹, samoin vanhimpia ja diakoneja, jotka yhdessä pastoreiden kanssa muodostavat seurakunnan neuvoston.² Tämän kautta säilyy todellinen usko ja oikea oppi leviää kaikkialle sekä synnintekijät saadaan hengellisin keinoin kuriin ja hillittyä.³ Myös köyhiä ja ahdistettuja autetaan ja lohdutetaan heidän tarpeidensa mukaan. Näin kaikki tapahtuu seurakunnassa sopu-
sopuinnussa ja hyvässä järjestyksessä, kun virkoihin valitaan uskollisia miehiä sen säännön mukaan, jonka apostoli Paavali antaa kirjeessään Timoteukselle.⁴

¹ Ef. 4:11; 1. Kor. 4:1–2; 2. Kor. 5:20; Joh. 20:23; Apt. 26:17–18; Luuk. 10:16

² Apt. 6:3; 14:23 | ³ Matt. 18:17; 1. Kor. 5:4–5 | ⁴ 1. Tim. 3:1; Tiit. 1:5

XXXI.

Sananpalvelijat, vanhimmat ja diakonit

Me uskomme, että Jumalan sananpalvelijat¹ sekä vanhimmat ja diakonit² tulee kutsua virkoihinsa seurakunnan laillisella vaalilla, johon liittyy Herran nimen avuksi huutaminen ja se järjestys, jonka Jumalan Sana meille opettaa. Sen tähden jokaisen on varottava, ettei hän tunkeile virkaan sopimattomin keinoin, vaan hänen tulee odottaa, kunnes on Jumalan hyvä tahto kutsua hänet³, jotta hän saisi todistuksen kutsustaan ja varmuuden siitä, että se on Herrasta.

Mitä tulee Jumalan sananpalvelijoihin, heillä on kaikkialla sama valta ja virka, koska he kaikki ovat Kristuksen palvelijoita⁴—Kristuksen, joka on ainoa universaali Piispa ja seurakunnan ainoa Pää.⁵

Sen lisäksi, jotta tätä Jumalan pyhää asetusta ei väheksyttäisi eikä rikottaisi, me sanomme, että jokaisen tulee pitää Jumalan sananpalvelijoita ja seurakunnan vanhimpia suuressa arvossa heidän työnsä tähden ja elää heidän kanssaan rauhassa, ilman nurinaa, riitaa ja eripuraisuutta⁶, niin pitkälle kuin mahdollista.

¹ 1. Tim. 5:22 | ² Apt. 6:3 | ³ Jer. 23:21; Hepr. 5:4; Apt. 1:23; 13:2

⁴ 1. Kor. 4:1; 3:9; 2. Kor. 5:20; Apt. 26:16–17 | ⁵ 1. Piet. 2:25; 5:4; Jes. 61:1; Ef. 1:22; Kol. 1:18 | ⁶ 1. Tess. 5:12–13; 1. Tim. 5:17; Hepr. 13:17

XXXII.

Seurakunnan järjestys ja kuri

Samalla me uskomme, että vaikka on hyödyllistä ja rakentavaa seurakunnan kaitsijoiden asettaa keskuudessaan tiettyjä järjestyssääntöjä seurakuntaruumiin ylläpitämiseksi, heidän tulee kuitenkin tarkoin varoa, ettei mikään niistä poikkea siitä, minkä Kristus, ainoa Mestariimme, on säätänyt.¹ Siksi me hylkäämme kaikki ihmisten keksinnöt ja kaikki lait, jotka ihminen tahtoisu tuoda jumalanpalvelukseen sitomaan ja pakottamaan omaatuntoa millään tavoin.²

Siksi me hyväksymme vain sen, mikä edistää ja ylläpitää yksimielisyyttä ja yhteyttä ja pitää ihmiset kuuliaisina Jumalalle. Tätä varten tarvitaan myös seurakuntakuri eli seurakunnan yhteydestä erottaminen, niine eri vaiheineen, mitä siihen Jumalan Sanan mukaan kuuluu.³

¹ Kol. 2:6–7 | ² 1. Kor. 7:23; Matt. 15:9; Jes. 29:13; Gal. 5:1; Room. 16:17–18

³ Matt. 18:17; 1. Kor. 5:5; 1. Tim. 1:20

XXXIII.

Sakramentit

Me uskomme, että armollinen Jumalamme, katsoessaan heikkouteemme ja vajavuuksiimme, asetti sakramentit meitä varten sinetöidäkseen niissä Hänen lupauksensa meille¹, ollakseen Jumalan hyvän tahdon ja armollisuuden tae meitä kohtaan sekä ravitakseen ja vahvistaakseen uskoamme. Nämä Hän on liittänyt evankeliumin Sanaan, jotta Hän paremmin asettaisi aistiemme eteen sen, mitä Hän meille Sanassaan julistaa ja mitä Hän sisäisesti tekee sydämissämme, ja siten vahvistaisi meissä sen pelastuksen, jonka Hän meille lahjoittaa. Sillä ne ovat näkyviä merkkejä ja sinettejä sisäisestä ja näkymättömästä

todellisuudesta, joiden kautta Jumala toimii meissä Pyhän Hengen voimalla. Siksi merkit eivät ole turhia tai tyhjiä, ikään kuin ne pettäisivät meidät. Sillä Jeesus Kristus itse on se todellisuus, johon ne osoittavat. Ilman Häntä ne eivät olisi mitään.²

Tämän lisäksi, meille riittää se sakramenttien lukumäärä, jonka Herramme Kristus on meille asettanut. Niitä on vain kaksi, nimittäin kasteen sakramentti ja Herramme Jeesuksen Kristuksen pyhä ehtoollinen.³

¹ Room. 4:11; 1. Moos. 9:13; 17:11

² Kol. 2:11, 17; 1. Kor. 5:7 | ³ Matt. 26:26–28; 28:19

XXXIV.

Pyhä kaste

Me uskomme ja tunnustamme, että Jeesus Kristus, *joka on lain loppu*¹, on verensä vuodattamisen kautta tehnyt lopun kaikesta muusta veren vuodattamisesta, jonka ihmiset voisivat tai tahtoisivat tehdä syntien sovitukseksi. Hän on myös lakkauttanut ympärileikkauksen, joka toimitettiin veressä ja sen sijaan säättänyt kasteen sakramentin.² Kasteessa meidät otetaan Jumalan seurakuntaan ja erotetaan kaikista muista kansoista ja vieraista uskonnoista, jotta kuuluisimme kokonaan Hänelle, jonka merkkiä ja lippua me kannamme. Kaste on meille todistus siitä, että Hän tulee ikuisesti olemaan meidän armollinen Jumalamme ja Isämme.

Sen tähden Hän on käskenyt kaikkia, jotka ovat Hänen omiaan, kastettaviksi puhtaalla vedellä ”*Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen*”³ näin osoittaen meille, että niin kuin vesi, kun se vuodatetaan ruumiin ylle, pesee pois ruumiin saastan ja nähdään vihmottuna kastettavan ruumiissa, samoin Kristuksen veri Pyhän Hengen voimasta vihmoo sielun sisäisesti, puhdistaa sen synneistä ja uudestisyntyttää meidät vihan lapsista Jumalan lapsiksi.⁴

Tätä ei vaikuta ulkonainen vesi, vaan Jumalan Pojan vihmottu ja kallis sovintoveri.⁵ Hän on meidän Punainenmeremme, jonka kautta meidän on kuljettava paetaksemme Faraon tyranniaa, nimittäin Paholaista, ja päästäksemme hengelliseen Kanaanin maahan.

sananpalvelijat toimittavat omalta osaltaan sakramentin ja sen, mikä on näkyvää⁶, mutta Herramme itse antaa sen, mitä sakramenti merkitsee, nimittäin lahjat ja näkymättömän armon: Hän pesee ja puhdistaa sielumme kaikesta saastasta ja vääryydestä⁷, uudistaa sydämemme ja täyttää ne kaikella lohdutuksella, antaa meille todellisen varmuuden Hänen Isällisestä hyvydestään, pukee meidät uuteen ihmiseen ja riisuu pois vanhan ihmisen tekoineen.⁸

Siksi me uskomme, että jokainen, joka vilpittömästi tavoittelee iankaikkista elämää, tulee kastaa tällä yhdellä kasteella vain kerran⁹, sitä koskaan toistamatta, koska emme voi syntyä kahdesti. Tämä kasteen vaikutus ei rajoitu vain siihen hetkeen, kun vesi valetaan päällemme ja me vastaanotamme sen, vaan se vaikuttaa läpi koko elämämme.¹⁰

Sen tähden me jyrkästi torjumme anabaptistien väärän opin, jotka eivät tyydy siihen yhteen kasteeseen, jonka ovat kerran saaneet ja vieläpä tuomitsevat uskovien lasten kasteen, jotka uskomme mukaan tulisi kastaa ja sinetöidä liitonmerkillä¹¹, niin kuin Israelin lapset ennen ympärileikattiin¹² samojen lupausten perusteella, jotka meidän lapsillemme annetaan. Eihän Kristus vuodattanut vertansa sen vähempää uskovien lasten pesemiseksi kuin aikuistenkaan.¹³ Siksi uskovien lasten tulee saada merkki ja sakramenti siitä, mitä Kristus on heidän puolestaan tehnyt. Niin kuin Herra käski laissa, että heidät tehtäisiin osallisiksi Kristuksen kärsimyksen ja kuoleman sakramentista pian

syntymänsä jälkeen uhraamalla karitsa heidän puolestaan—karitsa, joka oli Jeesuksen Kristuksen sakramentti.¹⁴

Se, mitä ympärileikkaus oli juutalaisille, sitä kaste on meidän lapsillemme. Tästä syystä Paavali kutsuu kastetta ”*Kristuksen ympärileikkaukseksi*”.¹⁵

¹ Room. 10:4 | ² Kol. 2:11; 1. Piet. 3:21; 1. Kor. 10:2 | ³ Matt. 28:19

⁴ 1. Kor. 6:11; Tiit. 3:5; Hepr. 9:14; 1. Joh. 1:7; Ilm. 1:6 | ⁵ Joh. 19:34

⁶ Matt. 3:11; 1. Kor. 3:5, 7; Room. 6:3 | ⁷ Ef. 5:26; Apt. 22:16; 1. Piet. 3:2

⁸ Gal. 3:27; 1. Kor. 12:13; Ef. 4:22–24 | ⁹ Mark. 16:16; Matt. 28:19; Ef. 4:5; Hepr. 6:2 | ¹⁰ Apt. 2:38; 8:16 | ¹¹ Matt. 19:14; 1. Kor. 7:14 | ¹² 1. Moos. 17:11–12

¹³ Kol. 2:11–12 | ¹⁴ Joh. 1:29; 3. Moos. 12:6 | ¹⁵ Kol. 2:11

XXXV.

Herran pyhä ehtoollinen

Me uskomme ja tunnustamme, että Vapahtajamme Jeesus Kristus on säätänyt ja asettanut Herran pyhän ehtoollisen sakramentin¹ ravitakseen ja vahvistaakseen niitä, jotka Hän on jo uudestisyntyttänyt ja liittänyt perheeseensä, eli seurakuntaansa.

Uudestisyntyneillä on kaksinainen elämä:² toinen ruumiillinen ja ajallinen, jonka he saavat ensimmäisessä syntymässään ja joka on yhteinen kaikille ihmisille, ja toinen hengellinen ja taivaallinen, joka annetaan toisessa syntymässä³, jonka vaikuttaa evankeliumin Sana⁴ ja Kristuksen ruumiin yhteys. Tämä elämä ei ole yhteinen kaikkien kanssa, vaan kuuluu yksin Jumalan valituille.⁵ Samoin Jumala on ruumiillisen ja ajallisen elämän ylläpitämiseksi antanut meille maallisen ja yhteisen leivän, joka on kaikkien ihmisten yhteinen ravinto. Mutta hengellisen ja taivaallisen elämän ylläpitämiseksi, jonka uskovat omistavat, Hän on lähettänyt meille elävän leivän, joka on tullut alas taivaasta, nimittäin Jeesuksen Kristuksen⁶, joka ravitsee ja vahvistaa uskovien hengellistä elämää, kun he syövät Hänet—eli, kun he Hengessä uskon kautta ottavat Hänet vastaan ja omistavat Hänet.⁷

Jotta Kristus tekisi meille näkyväksi tämän hengellisen ja taivaallisen leivän, Hän on asettanut maallisen ja näkyvän leivän ruumiinsa sakramentiksi ja viinin verensä sakramentiksi⁸, todistaakseen niiden kautta meille, että niin varmasti kuin me otamme nämä sakramentit käsiimme ja syömme ja juomme ne suullamme ravitaksemme ruumiillista elämäämme, niin varmasti me uskon kautta—joka on sielumme käsi ja suu—vastaanotamme Kristuksen, ainoan Vapahtajamme todellisen ruumiin ja veren, sieluissamme hengellisen elämämme vahvistukseksi.⁹

Ja koska on epäilemättä varmaa, ettei Jeesus Kristus turhaan ole säätänyt meille sakramenttien käyttöä, Hän vaikuttaa meissä kaiken sen, mitä Hän näiden pyhien merkkien kautta meille osoittaa, vaikka tämä tapa ylittääkin meidän ymmärryksemme ja on meille käsittämätön, sillä Pyhän Hengen työ on salattu ja tutkimaton. Emme kuitenkaan erehdy, kun sanomme, että se mitä syömme ja juomme, on itse Kristuksen todellinen ruumis ja Hänen todellinen verensä.¹⁰ Osallisuus niihin ei kuitenkaan tapahdu suun kautta, vaan Hengessä uskon kautta.

Näin Kristus, vaikka istuu aina Isän oikealla puolella taivaissa¹¹, ei lakkaa tekemästä meitä osallisiksi itsestään uskon kautta. Tämä ateria on hengellinen pöytä, jossa Kristus antaa itsensä kaikkine lahjoineen meille, niin että me nautimme sekä Hänet itsensä että Hänen kärsimyksensä ja kuolemansa ansion.¹² Hän ravitsee, vahvistaa ja lohduttaa kurjia ja lohduttomia sielujamme lihansa syömisellä ja elävöittää ja virkistää niitä verensä juomisella.¹³

Vaikka sakramentit ovat yhteydessä siihen todellisuuteen, jota ne merkitsevät, kaikki eivät kuitenkaan saa molempia. Jumalaton kyllä ottaa sakramentin vastaan tuomiokseen¹⁴, mutta ei saa sakramentin todellista sisältöä. Niin Juudas kuin Simon

noita saivat kumpikin sakramentin, mutta eivät Kristusta, johon se osoitti—Kristusta, josta vain uskovaiset tulevat osalliseksi.

Lopuksi me vastaanotamme tämän pyhän sakramentin Jumalan kansan keskuudessa nöyryydellä ja pelolla¹⁵, säilyttäen keskuudessamme pyhän muiston Kristuksen, Vapahtajamme, kuolemasta kiitollisin mielin, tunnustaen samalla uskomme ja kristillisen uskon. Siksi kenenkään ei pidä tulla tähän pöytään tutkimatta ensin itseään oikein, ettei hän söisi ja joisi itselleen tuomiota.¹⁶ Sanalla sanoen, tämän pyhän sakramentin käyttö virittää meissä palavampaa rakkautta Jumalaa ja lähimmäistämme kohtaan.

Siksi me hylkäämme kaikki ne sekoitukset ja kirotut keksinnöt, joita ihmiset ovat lisänneet sakramenteihin tai sekoittaneet niihin ja siten häpäisseet ne. Me pidämme kiinni siitä, että on tyydyttävä siihen tapaan, jonka Kristus ja Hänen apostolinsa ovat meille opettaneet, ja että meidän tulee puhua sakramenteista samalla tavalla kuin he ovat puhuneet.

¹ Matt. 26:26; Mark. 14:22; Luuk. 22:19; 1. Kor. 11:23–25 | ² Joh. 3:6

³ Joh. 3:5 | ⁴ Joh. 5:23, 25 | ⁵ 1. Joh. 5:12; Joh. 10:28 | ⁶ Joh. 6:32–33, 51

⁷ Joh. 6:63 | ⁸ Mark. 14:23–24 | ⁹ 1. Kor. 10:16–17; Ef. 3:17; Joh. 6:35

¹⁰ Joh. 6:55–56; 1. Kor. 10:16 | ¹¹ Apt. 3:21; Mark. 16:19; Matt. 26:11

¹² Matt. 26:26–28; Luuk. 22:19–20; 1. Kor. 10:2–4 | ¹³ Jes. 55:2;

Room. 8:22–23 | ¹⁴ 1. Kor. 2:14; 1. Kor. 11:29; 2. Kor. 6:14–15;

¹⁵ Apt. 2:42; 20:7 | ¹⁶ 1. Kor. 11:27–28

XXXVI.

Esivalta

Me uskomme, että armollinen Jumalamme on ihmisen turmeluksen tähden asettanut kuninkaat, ruhtinaat ja esivallan¹, tahtoen, että maailmaa hallittaisiin lakien ja hallitusjärjestysten kautta, jotta ihmisten hillittömyys pidettäisiin kurissa ja kaikki tapahtuisi heidän keskuudessaan hyvässä järjestyksessä ja

siveydessä. Tätä varten Hän on antanut esivallalle miekan rangaistakseen pahantekijöitä ja palkitakseen ne, jotka tekevät hyvää. Heidän tehtävänsä ei ole ainoastaan pitää huolta maallisesta hyvinvoinnista ja valvoa sitä, vaan myös suojella pyhää palvelustyötä ja siten poistaa ja estää kaikki epäjumalanpalvelus ja väärä jumalanpalvelus², jotta antikristuksen valtakunta hävitettäisiin ja Kristuksen valtakunta etenisi. Heidän tulee sen tähden edistää evankeliumin julistusta kaikkialla, jotta Jumalaa kunnioitettaisiin ja palveltaisiin kaikkien ihmisten toimesta, niin kuin Hän Sanassaan käskää.

Samoin on jokaisen ihmisen, säätyyn ja asemaan katso-matta, velvollisuus olla alamainen esivallalle³, maksaa veronsa⁴, osoittaa sille kunnioitusta ja kuuliaisuutta kaikessa, mikä ei ole ristiriidassa Jumalan Sanan kanssa⁵ ja rukoilla esivallan puolesta, että Jumala johdattaisi heidän tiensä, jotta *”saisimme viettää rauhallista ja hiljaista elämää kaikin tavoin hurskaasti ja kunniallisesti.”*⁶

Tämän tähden me jyrkästi torjumme anabaptistien ja muiden kapinallisten harhaopit sekä yleisesti kaikki ne, jotka kieltävät vallanpitäjät ja maallisen esivallan, pyrkivät kumoamaan oikeuden⁷, tekemään yhteisiksi omistukset ja sekoittamaan pois sen säädylisyyden ja hyvän järjestyksen, jonka Jumala on ihmisten keskuuteen asettanut.⁸

¹ 2. Moos. 18:20; Room. 13:1; Sananl. 8:15; Jer. 21:12; 22:2–3; Ps. 82:1, 6; 101:2; 5. Moos. 1:15–16; 16:18; 17:15; Dan. 2:21, 37; 5:18 | ² Jes. 49:23, 25;

1. Kun. 15:12; 2. Kun. 23:2–4 | ³ Tiit. 3:1; Room. 13:1 | ⁴ Mark. 12:17; Matt. 17:24 | ⁵ Apt. 4:17–19; 5:29; Hoos. 5:11 | ⁶ Jer. 29:7; 1. Tim. 2:1–2

⁷ 2. Piet. 2:10 | ⁸ Juud. 8, 10

XXXVII.

Viimeinen tuomio

Lopuksi me uskomme Jumalan Sanan mukaan, että kun Herran määräämä aika—joka on kaikilta luoduilta peitossa¹—on täyttynyt ja valittujen luku tullut täydeksi, meidän Herramme Jeesus Kristus tulee taivaasta näkyvästi ja ruumiillisesti samalla tavalla kuin Hän sinne nousi², suuressa kirkkaudessa ja majesteettisuudessa, ilmoittamaan itsensä elävien ja kuolleiden Tuomariksi³ ja polttamaan tämän vanhan maailman tulella ja liekillä puhdistaakseen sen.⁴

Silloin kaikki ihmiset, miehet, naiset ja lapset, jotka ovat eläneet maailman alusta sen loppuun asti⁵, ilmestyvät henkilökohdaisesti tämän suuren Tuomarin eteen ja heidät kutsutaan *”ylienkelin äänen ja Jumalan pasuunan kuullessa.”*⁶ Kaikki kuolleet nousivat maasta ja heidän sielunsa liittyvät ja yhdistyvät jälleen niihin ruumiisiin, joissa he ennen elivät.⁷ Ne, jotka silloin elävät, eivät kuole niin kuin toiset, vaan muuttuvat silmänräpäyksessä katoavaisista katoamattomiksi.⁸

”Sitten kirjat (nimittäin omattunnot) avataan, ja kuolleet tuomitaan” sen perusteella, mitä he tässä maailmassa ovat tehneet, joko hyvää tai pahaa.⁹ Jokainen sana, jonka ihmiset ovat turhaan puhuneet ja jota maailma on pitänyt pelkkänä leikkinä, tuodaan tuomion eteen¹⁰, samoin ihmisten salaisuudet ja teko-pyhyys paljastetaan kaikkien nähtäväksi.¹¹

Tämän tuomion ajattelu on aivan oikein kauhistuttava ja pelottava jumalattomille¹², mutta sitäkin ihanampi ja lohdullisempi vanhurskaille ja valituille, koska silloin heidän täysi vapautuksensa toteutuu ja he saavat palkkana työnsä ja vaivannäkönsä hedelmät.¹³ Heidän viattomuutensa tulee kaikkien tietoon, ja he näkevät sen kauhean koston, jonka Jumala panee täytäntöön niiden päälle¹⁴, jotka mitä julmimmin ovat

vainonneet, ahdistaneet ja vaivanneet heitä tässä maailmassa¹⁵ ja jotka omantuntonsa todistuksen perusteella joutuvat tuomituiksi¹⁶ ja tulevat kuolemattomiksi, mutta vain kärsien iankaikista vaivaa¹⁷ siinä tulessa, ”joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleillensä.”¹⁸

Mutta sen sijaan uskolliset ja valitut kruunataan kirkkaudella ja kunnialla¹⁹, ja Jumalan Poika tunnustaa heidän nimensä Isänsä ja Hänen pyhien enkeliensä edessä.²⁰ Kaikki kyyneleet pyyhitään heidän silmistään²¹, ja heidän asiansa, jonka monet tuomarit ja esivallat nyt tuomitsevat harhaoppiseksi ja jumalattomaksi, osoittautuu silloin Jumalan Pojan asiaksi.²² Ja armolliseksi palkkioksi Herra antaa heidän periä sellaisen kirkkauden, mikä ei ole koskaan noussut ihmisen sydämeen.²³

Siksi me odotamme tuota suurta päivää mitä palavimmalla kaipauksella, että voisimme täysin nauttia Jumalan lupauksista Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.²⁴ Amen.

”Aamen. Tule, Herra Jeesus!” (Ilm. 22:20)

¹ Matt. 24:36; 25:13; 1. Tess. 5:1–2; Ilm. 6:11; Apt. 1:7; 2. Piet. 3:10

² Apt. 1:11 | ³ 2. Tess. 1:7–8; Apt. 17:31; Matt. 24:30; 25:31; Juud. 15; 1. Piet. 4:5; 2. Tim. 4:1 | ⁴ 2. Piet. 3:7, 10; 2. Tess. 1:8 | ⁵ Ilm. 20:12–13; Apt. 17:31; Hepr. 6:2; 9:27; 2. Kor. 5:10; Room. 14:10 | ⁶ 1. Kor. 15:42;

Ilm. 20:12–13; 1. Tess. 4:16 | ⁷ Joh. 5:28–29; 6:54; Dan. 12:2;

Job 19:26–27 | ⁸ 1. Kor. 15:51–53 | ⁹ Ilm. 20:12–13; 1. Kor. 4:5;

Room. 14:11–12; Job 34:11; Joh. 5:24; Dan. 12:2; Ps. 62:13;

Matt. 11:22; 23:33; Joh. 5:29; Room. 2:5–6; 2. Kor. 5:10; Hepr. 6:2;

9:27 | ¹⁰ Room. 2:5; Juud. 15; Matt. 12:36 | ¹¹ 1. Kor. 4:5;

Room. 2:1–2, 16; Matt. 7:1–2 | ¹² Ilm. 6:15–16; Hepr. 10:27

¹³ Luuk. 21:28; 1. Joh. 3:2; 4:17; Ilm. 14:7; 2. Tess. 1:5–7;

Luuk. 14:14 | ¹⁴ Dan. 7:26 | ¹⁵ Matt. 25:46; 2. Tess. 1:6–8;

Mal. 4:3 | ¹⁶ Room. 2:15 | ¹⁷ Ilm. 21:8; 2. Piet. 2:9

¹⁸ Mal. 4:1; Matt. 25:41 | ¹⁹ Matt. 25:34; 13:43

²⁰ Matt. 10:32 | ²¹ Jes. 25:8; Ilm. 21:4

²² Jes. 66:5 | ²³ Jes. 64:4; 1. Kor. 2:9

²⁴ Hepr. 10:36–3